

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **V. Ř.** zast. Mgr. Olšiakem, advokátem, se sídlem Rakovník, Vysoká 267/I., proti žalovanému: **Ředitel Policie České republiky, Správa Středočeského kraje**, se sídlem Praha 5, Zbraslav, Na Baních 1304, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2005 č. j. 7 Ca 123/2004 – 37,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2005 č. j. 7 Ca 123/2004 – 37, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ředitele Policie České republiky, Správy Středočeského kraje ve věcech služebního poměru (dále jen „žalovaného“) ze dne 11. 6. 2004 č. j. 955/2004 bylo zamítnuto odvolání žalobce podané proti rozhodnutí ředitele Policie České republiky, Okresního ředitelství v Rakovníku, ve věcech služebního poměru ze dne 11. 2. 2004 č. j. 18/2004, a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Posledně uvedeným rozhodnutím byl žalobce propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie ČR pro porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie ČR (dále jen „zákon“). Skutek, pro nějž byl žalobce propuštěn

a který byl posouzen jako porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem, měl spočívat v tom, že žalobce se měl dne 2. 2. 2004 v marketu Hypernova v R. dopustit pokusu krádeže zboží. Pracovníky marketu Hypernova R. bylo zjištěno a zapsáno zboží: 2x Stalinovy slzy, 5x Slivovice zlatá, 3x baterie Energizer, 2x nůž, 1x Slivovice bílá, 2x nůž kuchařský a 3x baterie Wonder. Celková hodnota zboží, které měl žalobce odcizit, činila 2788,50 Kč. Ve výroku tohoto rozhodnutí je dále uvedeno, že služební poměr končí pro úmyslné porušení přísahy zvláště závažným způsobem dnem doručení rozhodnutí o propuštění.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž namítal, že z prvostupňového rozhodnutí nevyplývá, jakou povinnost stanovenou služební přísahou porušil. Z rozsáhlého a málo srozumitelného odůvodnění lze dovodit, že se tak stalo „úmyslným neukázněným jednáním“, ale o 2 odstavce níže na straně 4 je porušení služební přísahy spatřováno v porušení čestného a ukázněného chování a jednání. Žalobce poukazoval na to, že i kdyby bylo pravdou, že se dopustil přestupku, nemohl se dopustit neukázněného jednání, které směřuje k dodržování služební kázně. Podle jeho názoru by bylo absurdní označovat spáchání přestupků ze strany policistů za neukázněnost. Pokud by pak porušil služební přísahu nečestným jednáním, bylo by nezbytné najít přesně znějící definici nečestného jednání nebo naopak jednání čestného, kterou však právní řád neobsahuje. V tomto nedostatku proto spatřoval porušení ust. § 124 odst. 1, 3 zákona č. 186/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, neboť kromě ust. § 6 tohoto zákona, kde je obsažen text služební přísahy, se prvostupňový funkcionář neopírá o žádný právní předpis. Navíc ve výroku prvostupňového rozhodnutí je uvedeno jednání, které je přestupkem podle ust. § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., ale v rozhodnutí není tento skutek nikterak právně kvalifikován. Prvostupňový služební funkcionář se navíc nevyrovnal s tím, co vlastně dokládá stav, že žalobce jako policista porušil služební přísahu zvláště závažným způsobem. Vyjmenované služební povinnosti, které žalobce navíc neporušil, pouze proklamativně dokladují porušení služební přísahy (např. policista je povinen zatýkat osoby, které se dopustí porušení zákona, jako policejní inspektor zařazený na operačním středisku je povinen mimo jiné koordinovat, řídit a přesně evidovat veškerou činnost policistů, kteří vykonávají službu v terénu, taková osoba nemůže porušovat zákon a domnívat se, že pokud zákon poruší, zůstane porušení bez potrestání a podobně). Poukazoval dále na to, že zvláště závažné porušení služební přísahy je potom odůvodněno tautologickou větou „podmínka čestného a ukázněného jednání npor. V. Ř. byla porušena zvláště závažným způsobem, a to ve smyslu služební přísahy a proto je nutné ho propustit ze služebního poměru... pro porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem“. Obdobně je odůvodněno použití ust. § 108 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů, které umožňuje ukončení služebního poměru dnem doručení rozhodnutí o propuštění, jestliže policista porušil služební přísahu nebo služební povinnost úmyslně zvláště závažným způsobem. Konstatování, že „vzhledem k uvedenému, odůvodněnému a prokázanému jednání a neodkladnosti řešení je nutné použít ust. § 108 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a služební poměr ukončit dnem doručení rozhodnutí o propuštění, neboť ... porušil služební přísahu zvláště závažným způsobem“, pak z hlediska odůvodnění úmyslu navíc nemůže obstát v porovnání s definicí úmyslného jednání obsaženou v ust. § 4 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Žalobce dále namítl, že druhostupňový služební funkcionář sice obsáhle konstatuje v rozhodnutí o odvolání porušení služební přísahy a propouštěcí důvod uvedený v ust. § 106 odst. 1 písm. d) zákona, ust. § 108 odst. 3 zákona, a vyvrací jeho obhajobu tím, že jeho tvrzení o průběhu skutkového děje je účelové se snahou se vyvinout, ale důsledně se nevypořádal s odvolacími námitkami, v nichž žalobce namítal že se nedopustil jednání,

kteří má znaky přestupku krádeže, protože bezpečnostní služba v hypermarketu ho zastavila ještě před pokladnou, kde chtěl věci z kartonové krabice od piva vyjmout a zaplatit je. I když to z odůvodnění druhostupňového rozhodnutí vyplývá jen velmi zprostředkovaně, pravomocné rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru se opírá o uložení blokové pokuty, kterou v rozrušení zaplatil. Rozhodnutí o blokové pokutě uložené policistovi je však rozhodnutím neplatným, protože z ust. § 10 zákona č. 200/1990 Sb. a z ust. § 32 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., vyplývá, že jednání, které má znaky přestupku, jehož se dopustil policista, musí být projednáno v kázeňském řízení. Ostatně rozhodnutí o přestupku, které vydala v blokovém řízení Městská policie v Rakovníku, bylo zrušeno v mimoodvolacím řízení Krajským úřadem Středočeského kraje pro rozpor se zákonem. V důsledku toho pak pro zamítnutí odvolání chybí jakákoliv opora, protože provstupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě neplatného rozhodnutí o vině přestupkem. Žalobce se dále dovolává rozsudku Městského soudu v Praze sp. zn. 28 Ca 253/94, který rozhodoval v obdobné věci, a konstatoval, že dopustí-li se kterákoliv fyzická osoba jednání, které vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku podle zákona č. 200/1990 Sb., musí být o vině, tedy o tom, že určitá osoba toto jednání skutečně spáchala, rozhodnuto způsobem stanoveným zákonem; v případě policisty tedy podle § 30 a následujících zákona č. 186/1992 Sb. Služební funkcionář v řízení podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb. tedy nemůže učinit závěr, že policista se dopustil jednání, které vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku podle zákona č. 200/1990 Sb. (či znaky skutkové podstaty trestného činu podle trestního zákona) a posoudit, že toto jednání (tedy jednání o němž dosud nebylo pravomocně příslušným orgánem rozhodnuto) je zvláště závažným porušením služebních povinností či služební přísahy. Tentýž soud v rozsudku č. j. 38 Ca 137/95 – 21 uvedl, že „pokud by k propuštění ze služebního poměru mělo dojít proto, že policista se dopustil přestupku, případně trestného činu, muselo by být pravomocně rozhodnuto, že se přestupku (trestného činu) dopustil“. Navrhoval, aby rozhodnutí obou správních orgánů byla zrušena.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 28. 2. 2005 č. j. 7 Ca 123/2004 – 37 žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ve svém rozhodnutí vycházel z obsahu správního spisu. K námitkám žalobce uvedl, že má za to, že obě rozhodnutí správních orgánů odpovídají ust. § 124 odst. 1, zákona č. 186/1992 Sb. včetně úvah služebními funkcionáři, které považoval soud za logické a plně se s nimi ztotožnil. Ve shodě se služebními funkcionáři též dospěl soud k závěru, že se žalobce dopustil jednání, které směřovalo k odcizení zboží v hodnotě 2788,50 Kč. K dalším námitkám žalobce soud uvedl, že je sice pravdou, že se v odůvodnění rozhodnutí správních orgánů hovoří na jednom místě o tom, že jednání žalobce jako policisty v marketu je neukázněné ve smyslu služební přísahy a na jiném místě o tom, že toto jednání žalobce je v rozporu s požadavky čestného a ukázněného chování policisty ve smyslu služební přísahy, nicméně toto nepřesné vyjádření služebními funkcionáři neměnilo podle soudu nic na tom, že žalobce porušil svým jednáním služební přísahu. Městský soud vyslovil názor, že jednání žalobce v marketu (změna obsahu kartonu piva Staropramen, a to vyjmutí 10 lahví piva, vložení 8 lahví slivovice, 4 nožů a 6 ks baterií, zakrytí výměny opětovným přelepením kartonu s cílem zaplatit pouze pivo v ceně 89,90 Kč) vykazuje znaky nečestnosti jednání žalobce. Přestože pojem „čestný“ není žádným právním předpisem definován, význam tohoto pojmu v českém jazyce dostatečně určitý, stejně jako jeho opak, podvodné a zavrženíhodné jednání žalobce lze pod tento pojem podle názoru Městského soudu v Praze podřadit. Jelikož oba služební funkcionáři považovali jednání žalobce nikoliv jen za neukázněné, ale i nečestné, není důvodu rozhodnutí rušit, ale jen v odůvodnění upřesnit způsob porušení služební přísahy žalobcem. Městský soud v Praze se neztotožnil ani s námitkou žalobce, v níž tvrdil, že se služební funkcionáři nevypořádali s námitkou,

v čem žalobce porušil služební přísahu zvláště závažným způsobem. Soud podrobně rozebral odůvodnění obou správních rozhodnutí a dospěl k závěru, že jednání žalobce, které bylo na základě dokazování prokázáno, není rozhodně v souladu s požadavkem čestného a ukázněného chování příslušníka Policie ČR ve smyslu služební přísahy. Konstatoval, že jednání žalobce je právem posuzováno za zvláště závažné porušení služební přísahy ve smyslu § 6 odst. 1 písm. d) zákona. Soud dále uvedl, že služební funkcionáři neposuzovali jednání žalobce jako přestupek, nýbrž jako porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem. Přestupkové řízení a řízení ve věcech služebního poměru jsou dva na sobě nezávislé procesy. V každém z nich se rozhoduje o zcela jiných věcech, byť na témže skutkovém základě. Pokud tedy služební funkcionáři vyhodnotili jednání žalobce tak jak ho vyhodnotili, tedy s opatřením po personální linii, není názor vyjádřený v tomto rozhodnutí nějak relevantní pro orgány projednávající přestupek. K další námitce žalobce soud uvedl, že ani jedno rozhodnutí služebních funkcionářů se neopírá o pravomocné rozhodnutí o uložení blokové pokuty. V rozhodnutí je pouze uvedeno, že žalobce byl po sepsání protokolu o krádeži převezen strážníky Městské policie Rakovník na služebnu, kde mu byla uložena bloková pokuta ve výši 1000 Kč, kterou dobrovolně a bez nátlaku zaplatil. Když ale žalobce viděl, že se o jeho jednání dozvěděl nadřízený, začal činit opatření ke zrušení blokové pokuty, protože ta mu jako policistovi byla uložena v rozporu s ust. § 10 zákona o přestupcích bez projednání podle zákona č. 186/1992 Sb. Rozhodnutím Krajského úřadu středočeského kraje ze dne 22. 4. 2004 č. j. 3514/2004/OVV byla také bloková pokuta zrušena. Nemá proto žádnou oporu ve spisovém materiálu tvrzení žalobce, že pro zamítnutí odvolání chybí jakýkoliv podklad, protože prvostupňové rozhodnutí nebylo vydáno na základě neplatného rozhodnutí o vině přestupkem. Městský soud v Praze poté dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného nebylo z hlediska žalobních námitek vydáno v rozporu se zákonem a proto žalobu směřující proti tomuto rozhodnutí zamítl jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

Proti tomuto rozsudku podal včas kasační stížnost žalobce (dále též jen „stěžovatel“) a to z důvodu uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. (nesprávně uvedeno v § 106 odst. 1 a) a b) s. ř. s.). Vyslovil přesvědčení, že jeho jednání nenaplňuje skutkovou podstatu porušení ani jinou skutkovou podstatu správního či jiného deliktu. K tomu, aby stěžovatel porušil skutkovou podstatu porušení služební přísahy zvláště hrubým způsobem, je zapotřebí, aby zde byla dána jistá míra protiprávnosti jeho jednání. Poukázal na to, že pokud se zaměří na popis skutku, došlo v marketu k tomu, že stěžovatel jezdil s nákupním košíkem po marketu a ukládal zboží do nákupního košíku, a to konkrétně do kartonu od piva Staropramen. Tento způsob ukládání zboží je naprosto běžný a ničím neporušuje platné předpisy. Vlastnické právo ke zboží, které je uloženo v košíku, nepřechází na kupujícího jeho uložení do košíku, ale až zaplacením zboží. Z této skutečnosti jednoznačně vyplývá, že zboží bylo i po uložení do kartonu s pivem stále ve vlastnictví prodávajícího marketu. K pokusu protiprávnosti jednání mohlo dojít pouze tehdy, kdyby se stěžovatel pokusil se zbožím projít bez zaplacení přes pokladny marketu. Poté by bylo jeho jednání jednoznačně možno posoudit jako pokus o odcizení zboží a toto jednání by mohlo být přestupkem nebo i trestným činem při dosažení vyšší hodnoty zboží. Stěžovatel však nic podobného nečinil a nepokusil se zboží odcizit tím, že by projel bez zaplacení kolem pokladen. Protiprávnost jeho jednání proto může správní orgán spatřovat pouze ve způsobu uložení zboží v košíku, resp. v kartonu. Tento závěr však není správný a způsob uložení zboží nebyl nijak dokladován či zadokumentován, o tomto chybí jakékoliv důkazy. Stěžovatel vyslovil názor, že jeho jednání nebylo protiprávní a nebylo ani způsobilé porušit znění služební přísahy. Na této skutečnosti nemůže nic změnit ani okolnost, že stěžovatel pod tlakem jakési vyvolané ostudy, chtěl celou záležitost rychle vyřídit a proto souhlasil s vyřešením skutku

jako přestupku v blokovém řízení. Pravomocné rozhodnutí o přestupku však bylo následně Krajským úřadem Středočeského kraje zrušeno, což je důkazem zákonnosti postupu stěžovatele. Stěžovatel namítal, že tyto zásadní skutečnosti správní orgány ani soud nevezly v úvahu. Městský soud v Praze nesprávně posoudil výše popsany skutek jako jednání porušující zákon a dále, že zjištěná skutková podstata, jak je popsána v odůvodnění rozsudku nemá oporu v provedených důkazech, když opomíjí zásadní skutečnost, že stěžovatel byl přistižen při běžném nakupování a nepokusil se zboží převést přes pokladnu. V popisu skutku není nikde uvedena tato zásadní skutečnost, že k zadržení došlo v prostorách marketu mezi regály se zbožím a nikoliv po průjezdu pokladny. Stěžovatel navrhoval, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil pro jeho nezákonnost a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti se zcela ztotožnil se závěry učiněnými soudem v napadeném rozsudku, které obsáhle podpořil. Konstatoval, že neshledává-li stěžovatel ve svém jednání jistou míru protiprávnosti, pak je nutno konstatovat, že jako policista naprosto selhal a jeho propuštění ze služebního poměru je zcela relevantní a plně opodstatněné. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zcela zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z hledisek uvedených v ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody uvedenými v kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti jako její důvody označil důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., avšak z jejího obsahu plyne i to, že se stěžovatel dovolává důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzeného a) nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, b) vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost, d) nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Nejvyšší správní soud v posuzované věci především konstatuje, že vycházel z dosavadní judikatury, která s touto věcí v určitých směrech souvisí. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 6. 2003 č. j. 6 A 48/2001 – 86 publikovaného pod sp. zn. 201/2004 Sb. NSS, *je-li příslušník Vězeňské služby ČR propuštěn ze služebního poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie ČR, pro jednání, které je kvalifikováno jako porušení služební přísahy a služebních povinností zvláště závažným způsobem, a za totožné jednání je současně trestně stíháno, nelze dospět k závěru, že propuštěním ze služebního poměru byla popřena presumpce nevinny stanovená v čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Rozhodnutí ve správním řízení ve věci propuštění ze služebního poměru totiž nikterak nepředjímá závěry, k nimž dospěje soud v trestním řízení.* Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2003

č. j. A 8/2003 – 32 publikovaného pod sp. zn. 231/2004 Sb. NSS, podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie ČR, ve spojení s § 12 odst. 3 zákona č. 13/1993 Sb., celního zákona, ve znění zákona č. 113/1997 Sb., může být celník propuštěn ze služebního poměru, jestliže porušil služební přísahu zvláště závažným způsobem. Služební přísahou se celník zavazuje k čestnému, statečnému a ukázněnému chování. Pokud se celník svým jednáním výrazně odchýlí od požadovaného chování, a to nejen při plnění služebních povinností, ale i v rámci běžného života (zde: krádež v obchodě), dopustí se zvláště závažného porušení služební přísahy. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2003 č. j. 5 A 141/2002 – 21, publikovaného pod č. 7/2003 Sb. NSS, okamžikem zjištění důvodů pro propuštění celníka ze služebního poměru ve smyslu § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie ČR, je nutno rozumět okamžik, kdy se služební funkcionář dozvěděl o skutkových okolnostech jednání či opomenutí celníka v takovém rozsahu, který umožní i jejich předběžné právní zhodnocení. Ze zákona nelze dovodit, že by tato informace musela být zvláště kvalifikovaná, pocházet jen z určitého zdroje nebo že by okamžik jejího zjištění byl vázán na pravomocné skončení řízení o uložení kázeňského trestu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2004 č. j. 1 As 10/2003 – 58, základem pro úsudek o propuštění policisty ze služebního poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) 186/1992 Sb., je úsudek o obsahu a rozsahu neurčitého právního pojmu „porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem“. Teprve poté, kdy správní orgán tento neurčitý právní pojem vyloží, může jej konfrontovat se skutkovými zjištěními konkrétního případu a posoudit, zda jednání policisty spočívající v porušení služební přísahy dosáhlo takové intenzity, že naplňuje zákonný znak zvláště závažného porušení. Podle rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 9. 1995 č. j. 6 A 186/94 – 58, publikováno pod č. 160, okamžikem zjištění důvodů propuštění policisty ze služebního poměru je nutno rozumět okamžik, kdy se služební funkcionář dozvěděl o uvedeném jednání či opomenutí policisty, tedy okamžik vědomosti o skutkových okolnostech v takovém rozsahu, který umožní i jejich předběžné právní zhodnocení. Ze zákona nelze dovodit, že by tato informace musela být zvláště kvalifikovaná, pocházet jen z určitého zdroje nebo že by byla vázaná na jiné řízení (např. na řízení o uložení kázeňského trestu). Musí však mít onu nezbytnou míru určitosti a věrohodnosti, která zabezpečuje, že řízení o propuštění nebude zahájeno na základě informací zcela neověřených, zhora nejasných či zjevně nevěrohodných a služební funkcionář k jeho zahájení může přistoupit zodpovědně. Je-li otázka dodržení lhůty vzata odvoláním v pochybnost, musí se služební funkcionář, který rozhoduje o odvolání, s dodržением lhůty vypořádat při právním hodnocení skutkových zjištění.

Nejvyšší správní soud se zřetelem k výše uvedeným judikátům především uvádí, že základem pro úvahu pro propuštění policisty ze služebního poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona, je úsudek o obsahu a rozsahu neurčitého právního pojmu „porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem“. Teprve poté, co správní orgán tento neurčitý právní pojem vyloží, může jej konfrontovat se skutkovými zjištěními konkrétního případu a usoudit, zda jednání policisty spočívající v porušení služební přísahy dosáhlo takové intenzity, že naplňuje zákonný znak zvláště závažného porušení, či nikoliv. K tomu, aby mohlo dojít k výše uvedené úvaze je však třeba, aby zjištění o skutku, který je podkladem pro posouzení toho, zda stěžovatel porušil služební přísahu zvláště závažným způsobem, byla objektivní, a dále, aby došlo také k jejich objektivní interpretaci. Tak tomu ovšem v posuzované věci nebylo.

Ve výroku rozhodnutí služební funkcionáře první stupně je skutek i jeho právní posouzení uveden způsobem, který nevypovídá o rozhodných okolnostech případu

a je zavádějící. Skutek je totiž popsán tak, že se stěžovatel dopustil dne 2. 2. 2004 v marketu Hypernova v Rakovníku pokusu krádeže zboží. Pracovníky marketu Hypernova R. bylo zjištěno a zapsáno zboží: 2x Stalinovy slzy, 5x Slivovice zlatá, 3x baterie Energizer, 2x nůž, 1x Slivovice bílá, 2x nůž kuchařský a 3x baterie Wonder. Celková hodnota zboží, které se jmenovaný pokusil zcizit činí 2788,50 Kč.

V takovém popisu skutku však není uvedena rozhodující skutečnost, kterou však namítá stěžovatel od samého počátku tohoto řízení, totiž ta, že stěžovatel byl podle záznamu o vytěžení Z. P., manažerky Hypernovy R., ze dne 6. 2. 2004, zadržen před pokladnou, a to proto, že pracovník agentury, který byl na zákazníka upozorněn, nepočkal, až zajde před pokladnu a bude vyhotoven paragon o nákupu. Neuvedení této skutečnosti, tj. toho, že stěžovatel byl zadržen uvnitř prodejny ještě předtím, než měl možnost projevit úmysl jak naloží se zbožím v nákupním košíku, je se zřetelem k jeho obhajobě zcela zásadní a rozhodující. Popisem skutku shora uvedeným došlo ke zřetelnému zkreslení zjištění učiněných o jednání stěžovatele a takový popis skutku je v rozporu s tím, co bylo o věci zjištěno a prokázáno.

Dále nutno uvést, že správní orgány i Městský soud v Praze se postavily na stanovisko, že pokud by býval stěžovatel přijel k pokladně, zaplatil by pouze zboží, jehož obsah by byl posuzován podle obalu kartonu, tj. 10 ks piva Staropramen v hodnotě 89,90 Kč. Tento závěr správních orgánů a Městského soudu v Praze je proveden pouze na základě jakési hypotézy, která ovšem nemá oporu v provedeném dokazování. Jestliže totiž stěžovatel od počátku řízení tvrdí, že zboží neodcizil a že je skládal do kartonu od piva proto, aby mu v košíku nepadalo a dále tvrdí také to, že by u pokladny zboží z kartonu vyskládal a řádně zaplatil, pak závěr, že stěžovatel hodlal zaplatit pouze 89,90 Kč nemá v ničem oporu a zůstává pouze v rovině úvah jak správních orgánů, tak i Městského soudu v Praze, což ovšem k usvědčení stěžovatele nepostačuje.

Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že není orgánem, který by byl oprávněn k právnímu posouzení skutku, kterého se měl stěžovatel dopustit. Avšak i běžný laik při úvaze o tom, zda se někdo dopustil krádeže, považuje za krádež situaci, kdy je věc odňata z dispozice oprávněné osoby, nebo jde případně o pokus odnětí věci z dispozice takovéto osoby. Podle § 247 odst. 1 písm. a) trestního zákona se krádeže dopustil ten, kdo si přisvojí cizí věc s tím, že se jí zmocní, a způsobí tak škodu nikoliv nepatrnou. Podle § 50 (přestupky proti majetku) odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb. přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku, nebo se o takové jednání pokusí.

Jestliže byl stěžovatel zadržen v prostoru hypermarketu před pokladnami, nelze dovozovat, že by se zboží naskládaného v košíku zmocnil, a tím méně, že by si je přivlastnil. Tvrdí-li stěžovatel, že by zboží u pokladny z kartonu vyložil a zaplatil, nelze dovozovat ani závěr o pokusu o zmocnění se a přivlastnění si tohoto zboží. Pokud je tedy ve výroku rozhodnutí správního orgánu tvrzeno, že se stěžovatel dopustil pokusu krádeže zboží tam vyjmenovaného, nemá tento závěr oporu v provedených zjištěních. Nutno tedy konstatovat, že nelze prokázat ani objektivní stránku protiprávního jednání, za které je stěžovatel stíhán, a to tím spíše, že ve vztahu ke skutkové podstatě přestupku by muselo dojít k úmyslné škodě na cizím majetku, která však nevznikla (ani nemohla vzniknout), když není vůbec prokázáno, že by stěžovatel zboží odcizil nebo se o to pokusil. Podle názoru Nejvyššího správního soudu pak nelze prokázat stěžovateli ani zavinění ve formě úmyslu, a to přímého ani nepřímého. Pro prokázání objektivní a subjektivní stránky

nelze zřejmě vycházet pouze z toho, že stěžovatel zaplatil pokutu. Není možné připustit, aby zaplacení blokové pokuty ve svých důsledcích znamenalo, že tím byla prokázána jak objektivní, tak subjektivní stránka protiprávního jednání. Takový postup by odporoval zásadám, na nichž je založeno trestní řízení, přičemž není důvodu, aby se tyto zásady nedodržovaly se zřetelem k čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně základních práv a svobod v jakémkoliv řízení, kde je předmětem posouzení, zda jednání bylo protiprávní či nikoliv, a uložení sankce. (Podle § 2 odst. 5 trestního řádu orgány činné v trestním řízení postupují v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v tomto zákoně a za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. Doznání obviněného nezabavuje orgány činné v trestním řízení povinnosti přezkoumat všechny podstatné okolnosti případu. V přípravném řízení orgány činné v trestním řízení objasňují způsobem uvedeným v tomto zákoně i bez návrhu stran stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede. V řízení před soudem státní zástupce a obvinění mohou na podporu svých stanovisek navrhnout a provádět důkazy. Státní zástupce je povinen dokazovat vinu obžalovaného. To nezabavuje soud povinnosti, aby sám doplnil dokazování v rozsahu potřebném pro své rozhodnutí).

Nicméně se naskýtá otázka, z jakých důvodů byl stěžovatel zadržen pracovníkem bezpečnostní agentury. Z obsahu provedených listinných důkazů vyplývá, že stěžovatel na sebe upozornil personál tím, že si do kartonu od piva Staropramen dával baterie, láhve alkoholu výše označené a další předměty. Stěžovatel tvrdí, že si tento karton vzal prázdný. Pokud je dovozováno, že stěžovatel z tohoto kartonu nejprve vyskládal v něm obsažená piva, není tento závěr prokázán. U takové činnosti ho neviděl nikdo ze svědků a tato činnost nebyla zjištěna ani z videozáznamu průmyslové kamery. Bližší šetření k této okolnosti nebylo provedeno, pouze ze záznamu o vytěžení Z. P. ze dne 6. 2. 2004 plyne, že si potom (není uvedeno kdy) dělali inventuru v oddělení piva a zjistili, že jim přebývalo v lahvích, které se prodávají jednotlivě, 10 ks piva, což by odpovídalo množství piva, které se běžně nachází v kartonu, který měl stěžovatel v košíku, ale s jiným zbožím.

Nejvyšší správní soud shrnuje, že za prokázané lze v posuzované věci považovat pouze to, že stěžovatel dával zboží do prázdného kartonu od piva Staropramen. Je otázkou, do jaké míry bylo takové jednání obvyklé, avšak zřejmě nestandardní bylo, neboť stěžovatel tímto jednáním na sebe upoutal pozornost personálu v hypermarketu. Toto jednání však vůbec není obsahem skutku, který je popsán v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a který převzal rovněž žalovaný. Takové jednání nelze považovat ani za pokus krádeže zboží, jak je uvedeno v rozhodnutí správních orgánů a vychází z něho i Městský soud v Praze.

Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že samozřejmě výrok o vině (zde výrok – podle správního orgánu o pokusu krádeže zboží v hypermarketu) lze opřít o nepřímé důkazy, ovšem jen za předpokladu, že tvoří ve svém souhrnu logickou, ničím nenarušenou a uzavřenou soustavu nepřímých důkazů vzájemně se doplňujících a na sebe navazujících, které jsou v takovém příčinném vztahu k dokazované skutečnosti, že z nich lze dovodit pouze jediný závěr a současně vyloučit možnost jiného závěru.

Taková situace však v posuzované věci nenastala. Jestliže byl stěžovatel zadržen před tím, než by mohlo být najisto postaveno, zda se zmocnil cizí věci či nikoliv, nebo se o to alespoň pokusil, a stěžovatel od počátku tohoto správního řízení tvrdí, že pokud by přišel k pokladně, tak by zboží z kartonu vyložil a řádně zaplatil, pak tento závěr nelze vyloučit, neboť prokázáno bylo nesporně pouze to, že stěžovatel vkládal zboží

do kartonu od piva Staropramen a že byl ještě před pokladnami zadržen pracovníkem bezpečnostní agentury.

Nejvyšší správní soud nezpochybňuje závěry správních orgánů a soudu o tom, že na chování příslušníků policie jsou kladeny vysoké nároky, a to i mimo službu. Na druhé straně však nejsou důvody pro to, aby posouzení popisu skutku a skutek samotný bylo hodnoceno jinými právními zásadami a úvahami, než jak je tomu u ostatních občanů.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že jednání stěžovatele tak, jak bylo zjištěno provedenými důkazy, neodpovídá popisu skutku uvedeného v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, který přejal i správní orgán druhého stupně a následně i soud. Jestliže však takto popsany skutek se stal podkladem pro závěr o tom, že se stěžovatel dopustil pokusu krádeže zboží v hodnotě 2788,50 Kč, a následně pro závěr o úmyslném porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem, pak nutno především dospět k závěru, že skutková podstata (skutek popsany v rozhodnutí správních orgánů) nemá oporu ve správním spisu, přičemž skutek, který byl objektivně zjištěn, nelze právně posoudit jako pokus krádeže zboží. Za této situace pak chyběl základní předpoklad pro úvahu, zda stěžovatel porušil služební přísahu nebo služební povinnost zvláště závažným způsobem ve smyslu § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb. Městský soud v Praze proto měl napadené rozhodnutí žalovaného (případně napadená rozhodnutí) správního orgánu zrušit pro vady řízení uvedené v § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Neučinil-li tak, je jeho řízení zatíženo vadou, která měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná a proto napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení bude soud vycházet z právního názoru Nejvyššího správního soudu uvedeného v tomto zrušujícím rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). V novém rozhodnutí rozhodne Městský soud v Praze i o náhradě nákladů řízení této kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu